

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 18 Απριλίου 2022 με την εξής σύνθεση: Αθηνά Μπουζιούρη, Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Ειρήνη Αψοκάρδου και Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου (σε αναπλήρωση του Μέλους του 1^{ου} Κλιμακίου Ελευθερίας Καλαμιώτη δυνάμει της υπ' αριθ. 21/2022 Πράξης Προέδρου ΕΑΔΗΣΥ), Μέλη.

Για να εξετάσει την από 11/3/2022 με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 388/11-3-2022 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (η προσφεύγουσα) που εδρεύει στην ..., οδός ..., και εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... (η αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα, ως και

Κατά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής: η ... η παρεμβαίνουσα) που εδρεύει στ... ..., ..., και εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την κρινόμενη προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα βάλλει κατά της από 24/2/2022 υπ' αριθ. 5114 απόφασης του ΔΣ της αναθέτουσας αρχής που περιέχεται στο Πρακτικό Νο 2 της υπ' αριθ. 3/24-2-2022 συνεδρίασης με θέμα «3. Αξιολόγηση δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών και οικονομικών προσφορών του ηλεκτρονικού δημόσιου διεθνούς διαγωνισμού με ανοικτή διαδικασία και με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, για την επιλογή αναδόχου για τη σύναψη σύμβασης με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού των χώρων του κεντρικού κτιρίου του ... και του ... (...) - Τμήμα 1 και 2 αντιστοίχως», κατά το μέρος της που αφορά το Τμήμα 1 του διαγωνισμού, με το οποίο έγιναν δεκτές οι προσφορές της παρεμβαίνουσας και της ατομικής επιχείρησης με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» και κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην παρεμβαίνουσα, καθώς επίσης και κατά κάθε συναφούς πράξης ή παράλειψης των οργάνων της αναθέτουσας αρχής.

Αριθμός απόφασης: 692/2022

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια Αθηνά Μπουζιούρη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε, εισπράχθηκε και δεσμεύτηκε το νόμιμο, κατ' άρθρα 363 Ν. 4412/2016 και 5 ΠΔ 39/2017, παράβολο ποσού 1.050,10 ευρώ, όπως αυτό υπολογίζεται βάσει της εκτιμώμενης αξίας ποσού 210.000,00 ευρώ άνευ ΦΠΑ του Τμήματος 1 της σύμβασης που αποτελεί αντικείμενο της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: ...).

2. Επειδή, με την υπ' αριθ. ... Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου της σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού των χώρων του κεντρικού κτιρίου του ... και του ... συνολικής εκτιμώμενης αξίας 285.000,00 πλέον ΦΠΑ 24%. Το αντικείμενο της σύμβασης υποδιαιρέθηκε σε δύο (2) τμήματα, με δυνατότητα κάθε συμμετέχοντος να υποβάλει προσφορά μόνο για το ένα ή για αμφότερα. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 28/6/2021. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν οκτώ (8) οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα. Με την προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος της που αφορά το Τμήμα 1 του διαγωνισμού, κρίθηκαν αποδεκτές οι προσφορές τόσο της παρεμβαίνουσας που κατετάγη πρώτη κατά σειρά μειοδοσίας και ανεδείχθη ανάδοχος της σύμβασης όσο και του ... που κατετάγη δεύτερος και της προσφεύγουσας που κατετάγη τρίτη. Κατά της εν λόγω απόφασης, κατά το μέρος της με το οποίο έγιναν δεκτές οι προσφορές των ανωτέρω οικονομικών φορέων και κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, ασκείται η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή.

3. Επειδή, προκήρυξη σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 20/5/2021 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ η Διακήρυξη αναρτήθηκε στις 24/5/2022 στο ΚΗΜΔΗΣ (ΑΔΑΜ:

Αριθμός απόφασης: 692/2022

...), καθώς επίσης και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο διαγωνισμός έλαβε συστημικό A/A ...

4. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης (υπηρεσία), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016 και δη του Βιβλίου Ι αυτού. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, η δε ΑΕΠΠ (ήδη ΕΑΔΗΣΥ) ενώπιον της οποίας ασκήθηκε η προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Επειδή, η προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε νόμιμα δια του συστήματος «Επικοινωνία» του διαγωνισμού, ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του ΠΔ 39/2017, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 αυτού και την παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, στις 11/3/2022 και κοινοποιήθηκε αυθημερόν δια μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ (ήδη ΕΑΔΗΣΥ). Είναι δε και εμπρόθεσμη δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους οικονομικούς φορείς την 1^η/3/2022. Από δε το περιεχόμενο της προδικαστικής προσφυγής προκύπτει σαφώς η προσβαλλόμενη πράξη (βλ. πεδίο Δ' του τυποποιημένου εντύπου, σελ 3-4 της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής) και οι προβάλλομενοι λόγοι, με τους οποίους επιδιώκεται η ακύρωση της απόφασης κατακύρωσης κατά το μέρος της που αφορά τους προαναφερθέντες οικονομικούς φορείς, απορριπτομένων των περί απαραδέκτου της προσφυγής ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας.

6. Επειδή, η προσφεύγουσα, η οποία έχει καταταγεί τρίτη κατά σειρά μειοδοσίας, ασκεί την προδικαστική προσφυγή με έννομο συμφέρον επιδιώκοντας την ανάληψη της σύμβασης, κατόπιν αποκλεισμού των δύο (2) οικονομικών φορέων που προηγούνται της ίδιας στον πίνακα κατάταξης.

7. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την προδικαστική προσφυγή στους θιγόμενους οικονομικούς φορείς στις 14/3/2022 και υπέβαλε τις απόψεις επ' αυτής της διά της «Επικοινωνίας» του διαγωνισμού στις 24/3/2022, νομίμως και εμπροθέσμως.

8. Επειδή, στις 23/3/2022 η παρεμβαίνουσα άσκησε εμπροθέσμως, ήτοι εντός δεκαήμερου από την κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής,

Αριθμός απόφασης: 692/2022

παρέμβαση δια της «Επικοινωνίας» του διαγωνισμού υπέρ της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης και με έννομο συμφέρον, δοθέντος ότι με τον προσφυγή προβάλλονται λόγοι απόρριψης της προσφοράς της.

9. Επειδή, η προσφεύγουσα υπέβαλε συμπληρωματικά υπομνήματα: α) στις 23/3/2022, σε αντίκρουση των από 17/3/2022 απόψεων της αναθέτουσας αρχής επί τους αιτήματος αναστολής, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν λαμβάνεται υπόψη λόγω εκπροθέσμου, καθόσον κατατέθηκε μετά την πάροδο της νόμιμης πενθήμερης προθεσμίας του άρθρου 365 παρ. 1 περ. γ' Ν. 4412/2016 από την κοινοποίηση του ανωτέρω εγγράφου απόψεων, β) στις 29/3/2022, νομίμως και εμπροθέσμως, σε αντίκρουση των από 24/3/2022 απόψεων της αναθέτουσας αρχής, και γ) στις 14/4/2022, σε αντίκρουση της παρέμβασης, η οποία της κοινοποιήθηκε στις 13/4/2022, όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού. Το τελευταίο υπόμνημα λαμβάνεται υπόψη για την τήρηση της εφαρμοστέας στην ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ διαδικασία αρχής της αντιμωλίας, στο μέτρο που με αυτό αντικρούονται ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας (ΕΑΣΤΕ 51/2021, ΔΕφΠειρ 43/2022). Κατά την ειδική γνώμη του μέλους Ε. Αψοκάρδου, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, αν και το υπόμνημα της προσφεύγουσας δύναται να περιλαμβάνει ισχυρισμούς και κατά της παρέμβασης, η εμπρόθεσμη υποβολή του καθορίζεται αποκλειστικά με βάση τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής, οι οποίες, εν προκειμένω, κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα στις 24-03-2022. Ως εκ τούτου, σε συνδυασμό και με το γεγονός ότι από την αιτιολογική έκθεση του Ν.4782/2021 προκύπτει ότι στόχος του νομοθέτη ήταν η απλούστευση και η επιτάχυνση της διαδικασίας, το από 14-04-2022 υπόμνημα της προσφεύγουσας δεν δύναται να ληφθεί υπόψη λόγω μη παραδεκτής υποβολής (βλ. απόφαση ΑΕΠΠ Σ208/2022, εισηγήτρια Ε. Αψοκάρδου και 1400/2021, πρβλ. απόφαση ΑΕΠΠ 1556/2021, εισηγήτρια Ε. Αψοκάρδου).

10. Επειδή, με τις υπ' αριθ. 553/2022 και 797/2022 Πράξεις Προέδρου 1ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

11. Επειδή, με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 Ν. 4912/2022 (ΦΕΚ Α' 59/17.03.2022), με έναρξη ισχύος κατ' άρθρο 30 του ίδιου Νόμου από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η «Αρχή Εξέτασης

Αριθμός απόφασης: 692/2022

Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)» του Ν. 4412/2016 (Α' 147) μετονομάστηκε σε «Ενιαία Αρχή Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ)», ενώ με τη διάταξη του άρθρου 17 παρ. 2 Ν. 4912/2022 ορίστηκε ότι «μέχρι την έκδοση της πράξης διορισμού Προέδρου και τουλάχιστον έξι (6) Συμβούλων της Ενιαίας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων του άρθρου 347 του ν. 4412/ 2016 και τη συγκρότηση Κλιμακίων σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 353 και την περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 356 του ν. 4412/2016, οι εκκρεμείς ενώπιον της Αρχής διαδικασίες εξέτασης προδικαστικών προσφυγών συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από τα Κλιμάκια με τη σύνθεση που έχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος». Κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του παρόντος Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις και τις διατάξεις των άρθρων 365 Ν. 4412/2016, 13 ΠΔ 39/2017 όπως ισχύουν.

12. Επειδή, η Διακήρυξη του διαγωνισμού συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (βλ. ΣΤΕ 1217/2018, σκ. 5, 2434/2017, σκ. 5, 1086/2015, σκ. 5, 4901/2014, σκ. 8, ΕΑ ΣΤΕ 352/2016, 53/2011 κ.α.).

13. Επειδή, με τον **πρώτο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη είναι ακυρωτέα, διότι η αναθέτουσα αρχή παραβίασε κατά την έκδοσή της τις διατάξεις του άρθρου 100 παρ. 2 Ν. 4412/2016, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τον Ν. 4782/2021, σύμφωνα με τις οποίες κατά την αποσφράγιση των φακέλων προσφορών των διαγωνιζόμενων τα στοιχεία των προσφορών παραμένουν προσβάσιμα μόνο από την Επιτροπή Διαγωνισμού. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, κατά παράβαση των ανωτέρω διατάξεων, στην προκείμενη περίπτωση, μετά την από 2/7/2022 αποσφράγιση των φακέλων προσφορών, τα στοιχεία τους κατέστησαν προσβάσιμα στους λοιπούς διαγωνιζόμενους. Τόσο η αναθέτουσα αρχή όσο και η παρεμβαίνουσα αντιτάσσουν στα ανωτέρω ότι η διαδικασία αποσφράγισης έλαβε χώρα, σύμφωνα με την Διακήρυξη και τις διατάξεις του άρθρου 100 Ν. 4412/2016, όπως αυτό ίσχυε πριν τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του Ν. 4782/2021, και εφαρμόζεται στην προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία που εκκίνησε στις 20/5/2021.

14. Επειδή, η Διακήρυξη του προκείμενου διαγωνισμού ορίζει τα εξής: «3.1.1 Αποσφράγιση προσφορών. Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ για την

Αριθμός απόφασης: 692/2022

αποσφράγιση των προσφορών αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής (Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού) προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, κατά το άρθρο 100 του Ν. 4412/2016, ακολουθώντας τα εξής στάδια: - Ηλεκτρονική αποσφράγιση του (υπο)φακέλου 'Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνικές Προσφορές' τρεις (3) εργάσιμες ημέρες μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, ήτοι την 2/07/2021, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11:00, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων. Κατά την προαναφερόμενη ημερομηνία και ώρα γίνεται αποσφράγιση μόνο των ηλεκτρονικών (υπο)φακέλων 'Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά'. Επίσης, την 2/07/2021, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12:00, θα γίνει αποσφράγιση της έντυπης προσφοράς (στοιχεία και δικαιολογητικά της προσφοράς που κατατέθηκαν σε έντυπη μορφή). – Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπο)φακέλου 'Οικονομική Προσφορά', κατά την ημερομηνία και ώρα που θα ορίσει η αναθέτουσα αρχή. – Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπο)φακέλου 'Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου' κατά την ημερομηνία και ώρα που θα ορίσει η αναθέτουσα αρχή. Με την αποσφράγιση των ως άνω φακέλων, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3.1.2 της παρούσας, κάθε προσφέρων αποκτά πρόσβαση στις λοιπές προσφορές και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά τους, με την επιφύλαξη των πτυχών εκείνων της κάθε προσφοράς που έχουν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικές, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του Ν. 4412/2016. ... 3.1.2 Αξιολόγηση προσφορών. Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο σύστημα οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων. [...]». Ο ανωτέρω όρος στοιχίζεται προς τις διατάξεις του άρθρου 100 Ν. 4412/2016, όπως αυτές ίσχυαν κατά την 20/5/2021, ημερομηνία εκκίνησης της προκειμένης διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ανωτέρω σκέψη 3), ήτοι πριν τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του άρθρου 40 Ν. 4782/2021 που έλαβε χώρα την 1/6/2022 και καταλαμβάνει τις διαδικασίες ανάθεσης που εκκίνησαν μετά την ημερομηνία αυτή. Σύμφωνα με τον προπαρατεθέντα όρο της Διακήρυξης, ο οποίος ουδέποτε αμφισβητήθηκε από οποιονδήποτε οικονομικό φορέα, τα στοιχεία των αποσφραγισθέντων φακέλων προσφορών επρόκειτο να

Αριθμός απόφασης: 692/2022

καταστούν προσβάσιμα στους λοιπούς διαγωνιζόμενους αμέσως μετά την αποσφράγισή τους. Στην προκείμενη περίπτωση, κατόπιν της αποσφράγισης των υποφακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών των διαγωνιζομένων που έλαβε χώρα στις 2/7/2021, τα εν λόγω στοιχεία κατέστησαν προσβάσιμα στους διαγωνιζόμενους, πράγμα που δεν αρνείται η αναθέτουσα αρχή. Με την ενέργειά τους να καταστήσουν τους αποσφραγισθέντες υποφακέλους προσβάσιμους σε όλους τους διαγωνιζόμενους, τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας αρχή δεν παραβίασαν τις προπαρατεθείσες διαδικαστικές διατάξεις της Διακήρυξης και του νόμου, οι οποίες ρητώς προβλέπουν την διενέργεια της διαδικασίας με τον ανωτέρω τρόπο, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Στο μέτρο δε που με τον προκείμενο λόγο αποκλεισμού αμφισβητείται η νομιμότητα των οικείων όρων της Διακήρυξης, οι σχετικοί ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι λόγω της ανεπίκαιρης προβολής τους επ' ευκαιρία της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της κατακυρωτικής απόφασης (βλ. ΣτΕ 1053/2009, 462/2009 κ.α.). Ως εκ τούτου, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

15. Επειδή, με τον **δεύτερο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας ισχυριζόμενη ότι η οικονομική προσφορά της είναι απορριπτέα, διότι δεν προκύπτει από αυτή με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, καθόσον στον πίνακα οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας που καταρτίστηκε βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος V της Διακήρυξης δηλώθηκε προσφερόμενη μηνιαία τιμή άνευ ΦΠΑ 8.138,05 ευρώ, ενώ στην οικονομική προσφορά συστήματος δηλώθηκε προσφερόμενη μηνιαία τιμή άνευ ΦΠΑ 7.524,41 ευρώ. Η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι η κατάρτιση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας κατά τα ανωτέρω ήταν σύμφωνη με την Διακήρυξη και ότι, επιπλέον, η σύγκριση μεταξύ των οικονομικών προσφορών και η κατάταξή τους κατά σειρά μειοδοσίας για την ανάδειξη της μειοδότης έγινε με βάση τις αναγραφόμενες στους πίνακες οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων τιμές. Τέλος, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι ουδεμία ασάφεια παρουσιάζει η προσφορά της, η οποία έχει συνταχθεί σύμφωνα με τη Διακήρυξη που προέβλεπε ότι οι κρατήσεις και η παρακράτηση φόρου δεν υπόκεινται σε ΦΠΑ, και, ως εκ τούτου, η ίδια ήταν αναγκασμένη στο σύστημα

Αριθμός απόφασης: 692/2022

να δηλώσει μηνιαία τιμή αφαιρώντας τα εν λόγω κονδύλια από την προσφερόμενη μηνιαία τιμή.

16. Επειδή, οι διατάξεις του άρθρου 2.6.4 της Διακήρυξης προβλέπουν ότι «η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% συνυπολογίζεται υποχρεωτικά στην εξαγωγή της προσφερόμενης τιμής (βλ. Πίνακα Οικονομικής Προσφοράς, Παράρτημα V)», καθώς επίσης και ότι «ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές από τις οποίες ... (β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016». Περαιτέρω, στις οδηγίες του Παραρτήματος V της Διακήρυξης σχετικά με τον τρόπο συμπλήρωσης του παρατιθέμενου στο εν λόγω Παράρτημα υποδείγματος οικονομικής προσφοράς, αναφέρονται τα εξής: «4. Οι νόμιμες κρατήσεις υπολογίζονται επί των στοιχείων 1 έως 7 και είναι ποσοστού 0,1554% επ' αυτών. 5. Η παρακράτηση φόρου εισοδήματος 8% συνυπολογίζεται υποχρεωτικά στην εξαγωγή της προσφερόμενης τιμής (ο υπολογισμός γίνεται επί του αθροίσματος των στοιχείων 1 έως 7). 6. Η παρακράτηση φόρου εισοδήματος οκτώ τοις εκατό (8%) υπολογίζεται για υπηρεσίες επί του καθαρού ποσού μετά την αφαίρεση των νομίμων κρατήσεων (Α/Α 8). 7. Οι μηνιαίες νόμιμες κρατήσεις και η παρακράτηση φόρου εισοδήματος ΔΕΝ υπάγονται σε ΦΠΑ. 8. Το ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΟ ΜΗΝΙΑΙΟ ΤΙΜΗΜΑ προκύπτει από το Προσφερόμενο μηνιαίο τίμημα, πλέον των μηνιαίων νομίμων κρατήσεων, πλέον της παρακράτησης φόρου εισοδήματος». Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε με τον φάκελο προσφορά της το αρχείο με τίτλο «1. Οικονομική προσφορά ΤΜΗΜΑ 1», το οποίο αποτελεί συμπληρωμένο πίνακα του υποδείγματος οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος V της Διακήρυξης. Σύμφωνα με το εν λόγω έγγραφο, η παρεμβαίνουσα υπολογίζει το συνολικό προσφερόμενο μηνιαίο τίμημα για το επίμαχο Τμήμα 1 της σύμβασης στο ποσό των 8.138,05 ευρώ άνευ ΦΠΑ. Επιπροσθέτως, στο ίδιο αρχείο η παρεμβαίνουσα υπολογίζει την μηνιαία τιμή συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ σε 9.330,27 ευρώ, έχοντας αφαιρέσει, προκειμένου να καταλήξει στην τιμή αυτή, όπως ισχυρίζεται με την παρέμβασή της, από τη βάση υπολογισμού του ΦΠΑ τα ποσά των κρατήσεων και της παρακράτησης φόρου που, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα διάταξη του Παραρτήματος V της Διακήρυξης, δεν

Αριθμός απόφασης: 692/2022

υπόκεινται σε ΦΠΑ. Ταυτόχρονα, η παρεμβαίνουσα, συμπλήρωσε στο οικείο πεδίο του συστήματος ως προσφερόμενη τιμή άνευ ΦΠΑ το ποσό των 7.524,41 ευρώ, ήτοι ποσό που διαφοροποιείται από το αναφερόμενο στον προαναφερθέντα πίνακα οικονομικής προσφοράς συνολικό προσφερόμενο μηνιαίο τίμημα. Μέσω του συστήματος εξήχθη η οικονομική προσφορά συστήματος της παρεμβαίνουσας, η οποία υπεβλήθη επίσης υπογεγραμμένη με την προσφορά της (αρχείο «Supplier_Offer_Value_..._signed»), με προσφερόμενη μηνιαία τιμή 7.524,41 ευρώ άνευ ΦΠΑ και 9.330,27 ευρώ με ΦΠΑ. Όπως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, στα ανωτέρω δύο αρχεία της προφοράς της παρεμβαίνουσας παρατηρείται διάσταση ως προς το προσφερόμενο μηνιαίο τίμημα καθιστούσα την οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας ασαφή. Απορριπτέοι δε είναι οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας ότι ορθώς ανεγράφη η προσφερόμενη μηνιαία τιμή στην οικονομική προσφορά συστήματος χωρίς να συμπεριληφθούν σε αυτήν οι κρατήσεις και η παρακράτηση φόρου που, σύμφωνα με την Διακήρυξη, δεν υπόκεινται σε ΦΠΑ. Και τούτο, διότι: Α) Οι εν λόγω ισχυρισμοί αντίκεινται στην προπαρατεθείσα ρητή πρόβλεψη της Διακήρυξης, σύμφωνα με την οποία το συνολικό προσφερόμενο μηνιαίο τίμημα περιλαμβάνει τις νόμιμες κρατήσεις και την παρακράτηση φόρου εισοδήματος. Β) Από την ίδια την προσβαλλόμενη πράξη προκύπτει ότι ο πίνακας κατάταξης των προσφερόντων κατά σειρά μειοδοσίας συντάχθηκε βάσει του συνολικού προσφερόμενου από καθέναν από αυτούς μηνιαίου τιμήματος συμπεριλαμβανομένων των κρατήσεων και της παρακράτησης φόρου, ήτοι, όσον αφορά την παρεμβαίνουσα, ποσού 8.138,05 ευρώ. Όπως δε προκύπτει από την ίδια την προσβαλλόμενη, οικονομικοί φορείς που είχαν υπολογίσει το μηνιαίο τίμημα χωρίς τις κρατήσεις και την παρακράτηση φόρου, εκλήθησαν να αποσαφηνίσουν τις προσφορές τους και, τελικά, ελήφθη υπόψη για την κατάταξή τους το μηνιαίο προσφερόμενο τίμημα, συμπεριλαμβανομένων κρατήσεων και παρακράτησης φόρου. Γ) Εάν, πράγματι, η προσφερόμενη μηνιαία τιμή ήταν αυτή που δηλώθηκε στο σύστημα, ήτοι ποσό 7.524,41 ευρώ, η ίδια τιμή θα έπρεπε να εμφανίζεται και στον συμπληρωμένο από την παρεμβαίνουσα πίνακα οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος V της Διακήρυξης, με τον αντίστοιχο υπολογισμό. Αντ' αυτού, στον εν λόγω πίνακα, η παρεμβαίνουσα υπολόγισε το μηνιαίο τίμημα στο ποσό των 8.138,05 ευρώ,

Αριθμός απόφασης: 692/2022

συμπεριλαμβανομένων κρατήσεων και παρακράτησης φόρου. («1. Οικονομική προσφορά ΤΜΗΜΑ 1»). Σε κάθε περίπτωση, από καμία διάταξη της Διακήρυξης δεν δικαιολογείται η αναγραφή διαφορετικής προσφερόμενης μηνιαίας τιμής στα διαφορετικά αρχεία της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, η οποία, με το ανωτέρω περιεχόμενο, παρίσταται ασαφής, όπως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Ωστόσο, ενόψει αφενός της ρητής πρόβλεψης της Διακήρυξης ότι η ασάφεια της οικονομικής προσφοράς άγει σε απόρριψή της υπό την επιφύλαξη της αποσαφήνισής της βάσει των διατάξεων του άρθρου 102 Ν. 4412/2016 και αφετέρου του γεγονότος ότι η παρεμβαίνουσα έχει δηλώσει κατ' αρχήν το συνολικό προσφερόμενο μηνιαίο τίμημα, συμπεριλαμβανομένων των κρατήσεων και της παρακράτησης φόρου εισοδήματος, σε ένα από τα αρχεία της προσφοράς της (πράγμα που δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα), η ως άνω πλημμέλεια δεν άγει άνευ ετέρου σε αποκλεισμό της παρεμβαίνουσας, αλλά υποχρεώνει την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 2.6.4 της Διακήρυξης σε συνδυασμό με το άρθρο 102 Ν. 4412/2016 αλλά και την αρχή της ίσης μεταχείρισης, να την καλέσει να αποσαφηνίσει την οικονομική προσφορά της ως προς το συγκεκριμένο ποσό που αποτελεί το συνολικό προσφερόμενο μηνιαίο τίμημα βάσει του οποίου θα εκτελεστεί η σύμβαση, στην περίπτωση που η ίδια αναλάβει τελικά την εκτέλεσή της. Κατόπιν των ανωτέρω, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός και η προσβαλλόμενη να ακυρωθεί κατά το μέρος της με το οποίο έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας, χωρίς αυτή να κληθεί να αποσαφηνίσει την οικονομική προσφορά της κατά τα άνω, προκειμένου η υπόθεση να αναπεμφθεί στην αναθέτουσα αρχή, ώστε αυτή να ασκήσει την κατ' άρθρα 2.6.4 και 3.1.1 της Διακήρυξης και 102 Ν. 4412/2016 αρμοδιότητά της.

17. Επειδή, με τον **τρίτο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ισχυριζόμενη ειδικότερα ότι η παρεμβαίνουσα *«ανήγαγε όλους τους εργαζόμενους που πρόκειται να απασχοληθούν στο έργο σε 8ωρο εργασία για να τους υπολογίσει με τις μειωμένες εργοδοτικές εισφορές του δώρου, επιτυγχάνοντας μικρότερο Εργατικό Κόστος. Συμπέρασμα: 7 εργαζόμενοι με 4 ωρη απασχόληση την ημέρα και 1 εργαζόμενος με 7,5ωρη απασχόληση την ημέρα αντί να τους υπολογίσει η επιχείρηση με ποσοστό*

Αριθμός απόφασης: 692/2022

25,17 % ΕΦΚΑ τα υπολόγισε με μικρότερο ποσοστό 24,69 %, ΕΦΚΑ , που αφορά μόνο την 8 ωρη ημερήσια απασχόληση (και 40 ώρες την εβδομάδα), δηλαδή με ποσοστό 0,48 % λιγότερο (24,69 % - 25,17 % = 0,48 %), επιτυγχάνοντας μικρότερο Εργατικό Κόστος. Με τον ανωτέρω εσφαλμένο υπολογισμό, ο οποίος δεν είναι σύμφωνος με τις διατάξεις της κείμενης ασφαλιστικής νομοθεσίας, η προσφορά του δεν είναι νόμιμη και κατά τα οριζόμενα στον νόμο και στην διακήρυξη είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη». Η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι οι υπολογισμοί της παρεμβαίνουσας είναι σύμφωνοι με την Διακήρυξη, η οποία προβλέπει ότι το εργατικό κόστος θα υπολογιστεί με βάση εργαζομένους πλήρους απασχόλησης. Η δε παρεμβαίνουσα προβάλλει ότι η προσφορά της έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης για υπολογισμό του εργατικού κόστους εκπεφρασμένου σε άτομα πλήρους απασχόλησης, ενώ, σε κάθε περίπτωση, η ίδια προτίθεται να απασχολεί τους εργαζομένους στην προκείμενη σύμβαση με πλήρη απασχόληση συμπληρώνοντας τις ώρες εργασίας με απασχόληση σε άλλη σύμβαση.

18. Επειδή, το άρθρο 48 Ν. 4670/2020 περί μείωσης εισφορών εργοδότη-εργαζομένου ορίζει ότι «Από την 1η Ιουνίου 2020 στις περιπτώσεις πλήρους απασχόλησης οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών μειώνονται κατά 0,90 ποσοστιαίες μονάδες ως ακολούθως: 1. Κατά 0,75 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 0,48 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,27 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε 4,25 % και κατανέμεται 2,69 % στον εργοδότη και 1,56 % στον εργαζόμενο. 2. Κατά 0,15 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (ΕΛΕΚΠ) του άρθρου 34 παρ. 4 περίπτωση β` του ν. 4144/2013 (Α` 88), η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1, περίπτωση β`, εδάφιο α` του ν.δ. 2963/1954 (Α` 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζομένου υπέρ ΕΛΕΚΠ διαμορφώνεται σε 1,20 % και κατανέμεται 0,85 % υπέρ πρώην ΟΕΚ (ν.δ. 2963/1954) και 0,35% υπέρ πρώην ΟΕΕ (ν. 678/1977, Α` 246 και άρθρο 7 του ν. 3144/2003, Α` 111)». Περαιτέρω, το άρθρο 31 Ν. 4756/2020, όπως αυτό ισχύει τροποποιηθέν ως προς τη διάρκεια ισχύος του με το άρθρο 81 του Ν.

Αριθμός απόφασης: 692/2022

4826/2021, ορίζει ότι «1. Από την 1η Ιανουαρίου 2021 οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών εργαζομένων σε φορείς εκτός δημόσιων υπηρεσιών, αποκεντρωμένων διοικήσεων, Ο.Τ.Α. α` και β` βαθμού και νομικών προσώπων αυτών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εντός Γενικής Κυβέρνησης, μειώνονται κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες από το ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1η.6.2020, ως ακολούθως: α) Κατά 1,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίσεων υπέρ κλάδου ανεργίας. Η μείωση επιμερίζεται κατά 1,49 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,36 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε ποσοστό 2,4 % και κατανέμεται κατά 1,2 % στον εργοδότη και κατά 1,2 % στον εργαζόμενο. β) Κατά 0,30 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίσεων υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.) της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α` 88), η οποία μειώνεται κατά 0,12 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994 (Α` 122) και κατά 0,18 πμ από την εργοδοτική εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994. Το συνολικό ασφάλιστρο της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 διαμορφώνεται σε 0,16 % και κατανέμεται ως εξής: βα) Εργοδοτική εισφορά 0,06 % υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (Ε.Λ.Π.Ε.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 2224/1994. ββ) Εισφορά εργαζομένου 0,10 % υπέρ του Ειδικού Κοινού Λογαριασμού Ανεργίας (Ε.Κ.Λ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 2224/1994. γ) Κατά 0,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίσεων υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.) της περ. β` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013, η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της περ. β` της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 2963/1954 (Α` 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζόμενου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζομένου υπέρ Ε.Λ.Ε.Κ.Π. διαμορφώνεται σε ποσοστό 0,35 % και αφορά ασφάλιστρο υπέρ πρώην ΟΕΕ (ν. 678/1977, Α` 246 και άρθρο 7 του ν. 3144/2003, Α` 111). 2. Από την εισφορά της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (κλάδος ΛΑΕΚ του Ε.Λ.Ε.Κ.Π.

Αριθμός απόφασης: 692/2022

όπως αυτή διαμορφώνεται με βάση τις διατάξεις της περ. β), αποδίδεται πόρος στο Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, στον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), καθώς και στα ινστιτούτα και τα εκπαιδευτικά κέντρα, τα οποία έχουν ιδρυθεί ή θα ιδρυθούν με τη συμμετοχή της ΓΣΕΕ, του ΣΕΒ, της ΓΣΕ-ΒΕΕ, της ΕΣΕΕ, του ΣΕΤΕ και του ΣΒΒΕ. Για τους ανωτέρω φορείς, εκτός του ΕΟΠΠΕΠ, η απόδοση του πόρου από τον κλάδο ΛΑΕΚ μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) επί του συνόλου των ετήσιων εισφορών που εισπράττονται από τον e-ΕΦΚΑ για λογαριασμό του κλάδου ΛΑΕΚ, ανεξαρτήτως του βαθμού απόδοσης αυτών στον ΟΑΕΔ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 2434/1996 (Α` 188). 3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν μέχρι την 31η.12.2022. 4. Η απώλεια εσόδων που προκαλείται στον προϋπολογισμό του e-ΕΦΚΑ και του ΟΑΕΔ λόγω εφαρμογής της παρ. 1, καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Με αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΕΔ, το ποσό της κρατικής επιχορήγησης δύναται να κατανέμεται μεταξύ των αυτοτελών κλάδων του Οργανισμού ανάλογα με τις υποχρεώσεις εκάστου κλάδου». Από τις ανωτέρω διατάξεις, προκύπτει ότι με την μεν πρώτη από αυτές μειώθηκαν οι εισφορές κλάδου ανεργίας επ' αόριστο, αλλά μόνο για τις συμβάσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης, ενώ με τη δεύτερη μειώθηκαν οι εν λόγω εισφορές για όλα τα είδη συμβάσεων εργασίας, πλην όμως για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ήτοι αρχικά μέχρι την 31/12/2021 και, κατόπιν τροποποίησης της παρ. 3 του άρθρου 31 Ν. 4756/2020, μέχρι την 31/12/2022. Επομένως, από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων, προκύπτει ότι οι εισφορές κλάδου ανεργίας για τις συμβάσεις εργασίας μερικής απασχόλησης παραμένουν κατά 0,48 ποσοστιαίες μονάδες αυξημένες σε σχέση με αυτές που βαρύνουν τις συμβάσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης.

19. Επειδή, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ της Διακήρυξης, οι απαιτούμενες ώρες παροχής υπηρεσιών του αναδόχου για το Τμήμα 1 της σύμβασης ορίζονται ως εξής: «Για όλους τους χώρους πλην των ορόφων 4ου έως 7ου (5.680,37 τ.μ.2): Από Δευτέρα έως Παρασκευή:

ΩΡΕΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Αριθμός απόφασης: 692/2022

6:00 - 10:00	4 άτομα
10:00 - 14:00	1 άτομα
14:00 - 21:30	1 άτομα

· Για τον 4ο και 5ο όροφο (2.260,05 τ.μ.2): Από Δευτέρα έως Παρασκευή:

ΩΡΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
7:00 - 15:00	2 άτομα

Για τον 6ο και 7ο όροφο (1.578,67 τ.μ.2): Από Δευτέρα έως Παρασκευή:

ΩΡΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
6:00 - 10:00	2 άτομα

Κατ' εξαίρεση για τον μόνα Αύγουστο που δεν υλοποιούνται εκπαιδευτικά προγράμματα: Από Δευτέρα έως Παρασκευή:

ΩΡΕΣ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
7:00 - 15:00	3 άτομα

Οι απαιτούμενες εργασίες του συνεργείου καθαρισμού περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω [...]». Περαιτέρω, στις οδηγίες του Παραρτήματος V της Διακήρυξης σχετικά με τον τρόπο συμπλήρωσης του παρατιθέμενου στο εν λόγω Παράρτημα υποδείγματος οικονομικής προσφοράς, αναφέρεται ότι «ως αριθμός ατόμων προσδιορίζεται το πλήθος των εργαζομένων (περιλαμβανόμενων των ατόμων σε ρεπό) που αντιστοιχεί στις απαιτούμενες εργατώρες και είναι κοστολογικά ισοδύναμο και εκφρασμένο σε άτομα πλήρους απασχόλησης». Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από την οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας (αρχείο «3. Στοιχεία του άρθρου 68 ΤΜΗΜΑ 1»), αυτή δήλωσε ότι θα διαθέτει τα απαιτούμενα από τη Διακήρυξη με φυσική παρουσία δέκα άτομα, τα οποία ανήγαγε σε αριθμό 6,15 εργαζομένων με πλήρη απασχόληση, προκειμένου να καταρτίσει την οικονομική της προσφορά σύμφωνα με τη Διακήρυξη. Ενόψει της ανωτέρω, ρητής πρόβλεψης της Διακήρυξης ότι η συμπλήρωση του υποδείγματος οικονομικής προσφοράς και, ειδικότερα, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους γίνεται επί τη βάσει αριθμού εργαζομένων πλήρους απασχόλησης, η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας, με υπολογισμό του εργατικού κόστους επί τη βάσει απασχόλησης 6,15 εργαζομένων πλήρους απασχόλησης, είναι σύμφωνη με τη Διακήρυξη, απορριπτομένων των περι

Αριθμός απόφασης: 692/2022

του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Απορριπτέοι είναι, εξάλλου, και οι προβαλλόμενοι με το από 14/4/2022 υπόμνημα της παρεμβαίνουσας ισχυρισμοί ότι η εκτέλεση της προκείμενης σύμβασης δεν είναι δυνατή με απασχόληση εργαζομένων πλήρους απασχόλησης, πρωτίστως λόγω της ανωτέρω ρητής πρόβλεψης της Διακήρυξης ως προς τον τρόπο κατάρτισης της οικονομικής προσφοράς. Επιπροσθέτως, όμως, είναι απορριπτέοι οι σχετικοί ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας, διότι αυτή εσφαλμένως εκλαμβάνει ότι το ωράριο παροχής υπηρεσιών από τον ανάδοχο της προκείμενης σύμβασης προδιαγράφει άνευ ετέρου και το είδος των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων του αναδόχου, ως πλήρους ή μερικής απασχόλησης, προς την οποία συναρτάται κατά το άρθρο 48 του Ν. 4670/2020 ο υπολογισμός μειωμένων εργοδοτικών εισφορών. Όμως, το καθεστώς απασχόλησης των εργαζομένων του αναδόχου της υπό ανάθεση σύμβασης, εφόσον δεν προβλέπεται ρητώς από τη Διακήρυξη, συνάπτεται προς την συμβατική σχέση των εργαζομένων με τον διαγωνιζόμενο οικονομικό φορέα, η οποία διαμορφώνεται ελευθέρως κατά τη βούληση των συμβαλλομένων μερών, και δεν προκύπτει αναγκαίως από τις τεχνικές απαιτήσεις της υπό ανάθεση σύμβασης (βλ. ΔΕφΘεσ/νίκης 136/2022). Κατόπιν των ανωτέρω, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος.

20. Επειδή, με τον **τέταρτο λόγο** της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της προσφοράς της ατομικής επιχείρησης με την επωνυμία «...», ισχυριζόμενη ειδικότερα τα εξής: *«Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την οικονομική προσφορά του, και συγκεκριμένα από το άρθρο 68 του ν. 3863/2010, ο ως άνω οικονομικός φορέας υπολόγισε μόνο τρία (3) άτομα ΕΛΠΚ, η διακήρυξη προβλέπει, στις τεχνικές προδιαγραφές δέκα (10) άτομα φυσική παρουσία για έντεκα (11) μήνες και για τον μήνα Αύγουστο τρία (3) άτομα. Όμως ο υπολογισμός του είναι εσφαλμένος διότι τα δέκα (10) άτομα συνεχίζουν να έχουν εργασιακή σχέση οπότε θα πρέπει να αποδοθεί υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. για τουλάχιστον δέκα (10) άτομα. Οπότε, 10 άτομα * 20,00 € = 200,00 €. Παρά ταύτα, ο ως άνω οικονομικός φορέας, όπως προκύπτει από την οικονομική προσφορά του, έχει υπολογίσει υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. το ποσό των εξήντα ευρώ (60,00 €). Ούτω, δεν έχει προβεί στην οικονομική προσφορά του σε ορθό υπολογισμό της εν λόγω δαπάνης και κατά το ανωτέρω ποσό των 140,00 € (200,00 € - 60,00 €)*

Αριθμός απόφασης: 692/2022

υπολείπεται του ελάχιστου νομίμου τοιούτου, που, σύμφωνα με την ως άνω διάταξη της κείμενης νομοθεσίας, οφείλει να αποδώσει. Επειδή κατά παγία νομολογία, ο μη ορθός υπολογισμός της εισφοράς υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. συνιστά λόγο απόρριψης της προσφοράς ως απαράδεκτης, διότι με τον μη ορθό υπολογισμό παραβιάζεται η υποχρέωση υπολογισμού βασικής δαπάνης, που προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία και την οποία, ο ανάδοχος υποχρεούται κατά την εκτέλεση της συμβάσεως να τηρήσει. Συνεπώς, η προσφορά του αποκλίνει από τον όρο της διακήρυξης 2.6.4 και την υποχρέωση για τον ορθό υπολογισμό της δαπάνης υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. και ως εκ τούτου, για τον λόγο αυτό, είναι απορριπτέα». Η αναθέτουσα αρχή αντιτάσσει ότι ορθώς ο ανωτέρω οικονομικός φορέας υπολόγισε την ανωτέρω δαπάνη μόνο για τον αριθμό των απασχολούμενων κατά τον μήνα Αύγουστο εργαζομένων, διότι, κατά τους ισχυρισμούς της, ο υπολογισμός αυτός βρίσκει έρεισμα στην υπ' αριθ. 63/2013 εγκύκλιο του ΙΚΑ, σύμφωνα με την οποία η είσπραξη του ανωτέρω ποσού θα αφορά όσους εργαζόμενους απασχολήθηκαν και μισθοδοτήθηκαν κατά το μήνα Αύγουστο.

21. Επειδή με το άρθρο 89 παρ. Γ περ. 1 και 2 του ν. 3996/2011 (Α' 170) προβλέφθηκε η σύσταση στον Οργανισμό Εργατικής Εστίας λογαριασμού με τίτλο "Ειδικός Λογαριασμός Παιδικών Κατασκηνώσεων". Στους πόρους του Ειδικού αυτού Λογαριασμού εντάχθηκε και εργοδοτική εισφορά είκοσι (20) ευρώ ετησίως για κάθε εργαζόμενο. Σκοπός του λογαριασμού είναι η οργάνωση και η εφαρμογή προγραμμάτων φιλοξενίας σε θερινές κατασκηνώσεις των παιδιών χαμηλόμισθων εργαζομένων και ανέργων. Ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας καταργήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 4046/2012 (Α' 28) και στη θέση του υπεισήλθε, ως καθολικός διάδοχος, ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), σύμφωνα με το άρθρο 35 παρ. 1 του ν. 4144/2013 (Α' 88). Με τον ίδιο ν. 4144/2013 (άρθρο 34 παρ. 3) προβλέφθηκε ότι οι κλάδοι του ΟΑΕΔ με τις επωνυμίες "Λογαριασμός Κοινωνικής Πολιτικής" και "Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση" ενοποιούνται λειτουργικά σε ένα λογαριασμό με την επωνυμία "Ενιαίος Λογαριασμός για την Εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών". Στους πόρους του Λογαριασμού αυτού εντάχθηκαν και τα προβλεπόμενα από το άρθρο 89 παρ. Γ του ν. 3996/2011 έσοδα του Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων, τα οποία διατίθενται

Αριθμός απόφασης: 692/2022

αποκλειστικά για τους θεσπισμένους με τις διατάξεις του νόμου αυτού σκοπούς (άρθρο 34 παρ. 4 περ. γ' και παρ. 6 περ. γ' του ν. 4144/2013). Με την 23411/2131/30.12.2011 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Β' 29/19.1.2012), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση χορηγηθείσα με το άρθρο 89 παρ. Γ περ. 4 του ν. 3996/2011, προβλέφθηκε ότι η ετήσια εργοδοτική εισφορά είκοσι ευρώ ανά εργαζόμενο για τη λειτουργία του Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων θα εισπράττεται από το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) ταυτόχρονα με τις τακτικές εισφορές υπέρ του Οργανισμού Εργατικής Εστίας μηνός Αυγούστου, το δε ΙΚΑ θα αποδίδει αμέσως την εισφορά στον Ειδικό Λογαριασμό. Εξ άλλου, με το άρθρο 1 του ν. 4387/2016 για το Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας κλπ. (Α' 85), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 του ν. 4670/2020 (Α' 43/28.2.2020), προβλέπεται ήδη ότι η ρυθμιζόμενη από το νόμο αυτό έννομη σχέση κοινωνικής ασφάλισης δημοσίου δικαίου, η οποία είναι υποχρεωτική για όλους τους εργαζομένους και ιδίως για τους μισθωτούς, αφορά την αντιμετώπιση των κινδύνων γήρατος, αναπηρίας, θανάτου και εργατικού ατυχήματος. Με το άρθρο 51 του ν. 4387/2016 συνεστήθη νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης" (ΕΦΚΑ), το οποίο μετονομάστηκε με το άρθρο 51Α του ν. 4387/2016, όπως προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4670/2020, σε "Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης" ("e-ΕΦΚΑ"). Σκοπός του οργανισμού αυτού είναι η κάλυψη των υπαγόμενων στην ασφάλισή του προσώπων (με την παροχή μηνιαίας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, παροχών ασθένειας σε χρήμα και άλλες παροχές). Ως πόροι του οργανισμού ορίζονται, μεταξύ άλλων, οι ασφαλιστικές εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών (άρθρο 56 παρ. 1 περ. α' του ν. 4387/2016, όπως ισχύει μετά το άρθρο 3 του ν. 4670/2020). Όπως, τέλος, ορίζεται με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 56 του ν. 4387/2016, οι εισφορές και οι πάσης φύσεως πόροι που εισπράττονταν από τους εντασσόμενους στον e-ΕΦΚΑ φορείς, όπως το ΙΚΑ (άρθρο 53 παρ. 1 περ. α' του ν. 4387/2016, όπως ισχύει), και αποδίδονταν σε τρίτους "φορείς, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς", εξακολουθούν να εισπράττονται από τον e-ΕΦΚΑ και να αποδίδονται από αυτόν στους εν λόγω φορείς κλπ. κατά την κείμενη νομοθεσία.

Αριθμός απόφασης: 692/2022

22. Επειδή, στην προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία αντικείμενο της οποίας είναι η ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας, τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 68 Ν. 3863/2010, σύμφωνα με την παρ. 1 περ. δ' του οποίου οι υποψήφιοι πρέπει να αναφέρουν στην προσφορά τους, μεταξύ άλλων, και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά, καθώς επίσης και να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Και να μην από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει η υποχρέωση των οικονομικών φορέων να αναγράφουν στην ανάλυση της οικονομικής τους προσφοράς, ως αυτοτελές κονδύλιο, το ύψος των οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών, αλλά η εν λόγω υποχρέωση αναφέρεται στις εργοδοτικές εισφορές κύριας και επικουρικής και επικουρικής ασφάλισης των εργαζομένων στις επιχειρήσεις τους, τις οποίες οι υπόχρεοι πρέπει να καταβάλλουν για την κάλυψη ασφαλιστικών κινδύνων (γήρατος, αναπηρίας, θανάτου κλπ.) σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την κοινωνική ασφάλιση (ν. 4387/2016). Όπως, όμως, έχει κριθεί, η ανωτέρω υποχρέωση αναγραφής και ανάλυσης των ασφαλιστικών εισφορών δεν αφορά άλλες επιβαρύνσεις, όπως οι εισφορές των εργοδοτών υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων, οι οποίες πρέπει να καλύπτονται από την όλη σύνθεση της οικονομικής προσφοράς, αλλά δεν αποτελούν εισφορές κοινωνικής ασφάλισης υπό την ανωτέρω έννοια (ΕΑΣΤΕ 286/2020).

23. Επειδή, στο υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος V της Διακήρυξης του προκείμενου διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή έχει συμπεριλάβει ξεχωριστό πεδίο για τον υπολογισμό του ΕΛΠΚ, διακριτό από το διοικητικό κόστος του έργου. Όπως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα και προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού, ο ... έχει υπολογίζει το εν λόγω κονδύλιο μόνο για τρεις (3) εργαζομένους (βλ. αρχείο με τίτλο «5Α_ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΜΗΜΑ 1_signed») κατά τούτο δε ο υπολογισμός της προσφοράς του υπολείπεται του απαιτούμενου για την εκτέλεση της σύμβασης κόστους. Αβασίμως δε η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι ο εν λόγω υπολογισμός είναι ορθός, διότι η ανωτέρω εισφορά είναι καταβλητέα μόνο για εργαζόμενους απασχολούμενους και μισθοδοτούμενους από τις επιχειρήσεις κατά τον μήνα Αύγουστο. Αντιθέτως,

Αριθμός απόφασης: 692/2022

από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, προκύπτει ότι η εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ είναι ετήσια για κάθε απασχολούμενο εργαζόμενο αλλά καταβάλλεται κατά τον μήνα Αύγουστο. Η δε αναφορά της αναθέτουσας αρχής στην Εγκύκλιο υπ' αριθ. 63/2013 του ΙΚΑ είναι αποσπασματική, διότι παραλείπει να αναφέρει το πλήρες κείμενο αυτής, στο οποίο αναφέρονται τα εξής: «*Ειδικότερα με την παρ.5 της απόφασης αυτής, ορίζεται ότι η εργοδοτική εισφορά 20 ευρώ καταβάλλεται από τον εργοδότη ετησίως για κάθε εργαζόμενο και εισπράττεται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ταυτόχρονα και παράλληλα με τις τακτικές υπέρ του Οργανισμού Εργατικής Εστίας εισφορές μηνός Αυγούστου. Κατά συνέπεια, με την αναφερόμενη Υ.Α. αλλά και εν συνεχεία με το υπ' αριθμ. Φ421/23680/4464/2-8-2013 διευκρινιστικό έγγραφο της Γ.Γ.Κ.Α. μετά από σχετικό ερώτημά μας, διευκρινίστηκε ότι, η είσπραξη του ανωτέρω ποσού θα αφορά όσους εργαζόμενους απασχολήθηκαν και μισθοδοτήθηκαν κατά το μήνα Αύγουστο του τρέχοντος έτους (2013). Συνεπώς η είσπραξη της ανωτέρω εισφοράς δεν θα ανατρέξει στα δύο προηγούμενα έτη 2011 και 2012*». Επομένως, και από το περιεχόμενο της Εγκυκλίου δεν καταλείπεται καμία αμφιβολία ότι η ετήσια εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ αφορά κάθε εργαζόμενο, ενώ οι λοιπές διευκρινίσεις της αφορούσαν αποκλειστικά το διάστημα του Αυγούστου 2013 και των προηγούμενων ετών. Με τα ανωτέρω δεδομένα, η οικονομική προσφορά του ... υπολείπεται ως προς το συγκεκριμένο κονδύλιο του ποσού που απαιτείται για την εκτέλεση της σύμβασης. Δεδομένου δε ότι στην προκείμενη περίπτωση, ενόψει του ότι βάσει του υποδείγματος οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος V της Διακήρυξης, η εισφορά ΕΛΠΚ έπρεπε να δηλωθεί αυτοτελώς, σε πεδίο διακριτό από το διοικητικό κόστος της σύμβασης, το ποσό που ελλείπει δεν μπορεί να συμπληρωθεί ούτε κατ' άρθρο 102 Ν. 4412/2016 από τα λοιπά κονδύλια της οικονομικής προσφοράς, διότι κάτι τέτοιο θα αποτελούσε ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς του ανωτέρω οικονομικού φορέα. Ως εκ τούτου, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός και η προσβαλλόμενη να ακυρωθεί κατά το μέρος της, με το οποίο έγινε δεκτή η προσφορά της ατομικής επιχείρησης με την επωνυμία «...».

24. Επειδή, με τον **πέμπτο** λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς του ... ισχυριζόμενη ότι «στην οικονομική προσφορά που υπέβαλε ο ως άνω

Αριθμός απόφασης: 692/2022

οικονομικός φορέας, υπολογίζει τα άτομα με 3 δεκαδικά ψηφία, ήτοι υπολογίζει αναλόγως 3,238 άτομα και 1,919, κατά παράβαση του ως άνω ρητού όρου της διακήρυξης που ορίζει τον τρόπο στρογγυλοποίησης. Δηλαδή, στην προκειμένη περίπτωση, με δεδομένο ότι το τρίτο δεκαδικό ψηφίο είναι μεγαλύτερο του 5, η στρογγυλοποίηση έπρεπε να γίνει προς τα πάνω και να διαμορφωθεί σε 3,24 και 3,92 άτομα, αντίστοιχα. Με την εσφαλμένη ως άνω στρογγυλοποίηση του αριθμού των ατόμων, ο ως άνω οικονομικός φορέας έχει οδηγηθεί κατ' ακολουθίαν και σε εσφαλμένο υπολογισμό του εργατικού κόστους, καθόσον έχει λάβει ως βάση τιμή (αριθμό ατόμων) λιγότερο ακριβή, από ό,τι θα έπρεπε, και αντίθετα με όσα ορίζει το κανονιστικό πλαίσιο της διακήρυξης». Ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος, διότι ερείδεται σε εσφαλμένη προϋπόθεση. Ειδικότερα, η Διακήρυξη του προκείμενου διαγωνισμού προβλέπει στο (επικαλούμενο και από την ίδια την προσφεύγουσα) άρθρο 2.6.4. ότι «η αναγραφή της τιμής ανά μήνα σε ευρώ θα γίνεται κατά προτίμηση χωρίς δεκαδικά ψηφία. Εάν το γενικό σύνολο που θα προκύψει περιέχει δεκαδικά ψηφία, στρογγυλοποιείται σε δύο δεκαδικά ψηφία, προς τα άνω ένα το τρίτο δεκαδικό ψηφίο είναι ίσο ή μεγαλύτερο του πέντε κι προς τα κάτω εάν το τρίτο δεκαδικό ψηφίο είναι μικρότερο του πέντε». Από την γραμματική διατύπωση του ανωτέρω όρου της Διακήρυξης προκύπτει ότι αυτός διέπει συγκεκριμένα την στρογγυλοποίηση της προσφερόμενης τιμής σε δύο δεκαδικά ψηφία. Αντιθέτως, ούτε από την προπαρατεθείσα ούτε από οποιαδήποτε άλλη διάταξη της Διακήρυξης προκύπτει υποχρέωση στρογγυλοποίησης ως προς τον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων (που ανάγεται σύμφωνα με τα προαναφερθέντα σε εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης), όπως αβασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Ως εκ τούτου, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

25. Επειδή, με τον **έκτο** λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της αποδοχής της προσφοράς του ... ισχυριζόμενη ότι η οικονομική του προσφορά έπρεπε να απορριφθεί, διότι υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού κόστους για την εκτέλεση της σύμβασης, καθόσον υπολογίζει, κατά παράβαση του άρθρου εικοστού έβδομου του Ν. 4618/2019, τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων καθαριότητας, χωρίς να τους έχει υπαγάγει, ως όφειλε, σε καθεστώς βαρέων και ανθυγιεινών

Αριθμός απόφασης: 692/2022

επαγγελματών. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, ενόψει των αρμοδιοτήτων του ..., οι εργαζόμενοι καθαριότητας που θα απασχοληθούν για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης ασφαρίζονται σύμφωνα με τις εφαρμοστέες για τους εργαζόμενους καθαριότητας σε δομές δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας διατάξεις του ανωτέρω άρθρου. Η αναθέτουσα αρχή αντιτάσσει ότι οι εργαζόμενοι καθαριότητας που θα απασχοληθούν στους χώρους του ... δεν υπάγονται στον ..., και δεν αποτελούν σχολικούς καθαριστές, καθώς το ... δεν αποτελεί χώρο δημόσιας εκπαίδευσης κάποιας βαθμίδας, δηλαδή πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας, και δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Ν. 4618/2019, γεγονός που, κατά τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, προκύπτει ξεκάθαρα και από την Εγκύκλιο υπ' αριθ. 28/2020 του ΕΦΚΑ.

26. Επειδή, το επικαλούμενο από την προσφεύγουσα άρθρο εικοστό έβδομο Ν. 4618/2019 ορίζει τα εξής: *«Από την πρώτη του επομένου μηνός από το μήνα δημοσίευσης του παρόντος νόμου τα απασχολούμενα πρόσωπα με την καθαριότητα των χώρων της δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας, υπαγόμενα στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. σύμφωνα με τη νομοθεσία του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ασφαρίζονται κατά τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματών, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών της ημερήσιας απασχόλησής τους. Ο αντίστοιχος χρόνος ασφάλισής τους υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του πρ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ανάλογα με τις ώρες απασχόλησης που πραγματοποιούν σε ημερήσια βάση»*. Η ανωτέρω διάταξη θεσπίστηκε με τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας με τίτλο «Κύρωση των επιμέρους συμβάσεων για τα Έργα V και VI της από 06-09-2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος '...' και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της Υγείας», η αιτιολογική έκθεση της οποίας αναφέρει τα εξής: *«Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο τα απασχολούμενα πρόσωπα με την καθαριότητα των χώρων δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας ασφαρίζονταν σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματών, ανάλογα με τον αριθμό ωρών της ημερήσιας απασχόλησης. Επιπλέον, οι ιδιαιτερότητες του συγκεκριμένου αντικειμένου εργασίας καθιστούν αναγκαία την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση περί ένταξής του στον Κανονισμό*

Αριθμός απόφασης: 692/2022

Ασφάλισης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών ημερήσιας απασχόλησής τους». Από τα ανωτέρω, προκύπτει ότι, κατά τη βούληση του νομοθέτη, υπήχθησαν σε καθεστώς βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών οι εργαζόμενοι καθαριότητας που απασχολούνται σε δομές δημόσιας εκπαίδευσης οποιασδήποτε βαθμίδας, ανεξαρτήτως του εάν απασχολούνται από εργοδότη του Δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα. Ενδεικτικά δε, σύμφωνα με την ανωτέρω υπ' αριθ. 28/2020 Εγκύκλιο του ΕΦΚΑ δημιουργήθηκε ειδικό πακέτο κάλυψης εργαζομένων που συνδέθηκε με εργοδότες του Δημοσίου τομέα με τους εξής κωδικούς δραστηριότητας: 8011: Πρωτοβάθμια εκπαίδευση Νηπιαγωγεία (Με Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8012: Πρωτοβάθμια εκπαίδευση Δημοτικά σχολεία(Με Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8013: Πρωτοβάθμια εκπαίδευση Νηπιαγωγεία(Χωρίς Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8014: Πρωτοβάθμια εκπαίδευση Δημοτικά σχολεία(Χωρίς Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8021:Γενική Δευτεροβάθμια εκπαίδευση(Με Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8022:Τεχνική και επαγγελματική δευτεροβάθμια εκπαίδευση(Με Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8023:Γενική Δευτεροβάθμια εκπαίδευση(Χωρίς Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8024:Τεχνική και επαγγελματική δευτεροβάθμια εκπαίδευση(Χωρίς Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8031:Τριτοβάθμια γενική, τεχνολογική και επαγγελματική εκπαίδευση (Με Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8032:Τριτοβάθμια ανώτατη εκπαίδευση (Α.Ε.Ι.) (Με Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8033:Τριτοβάθμια γενική, τεχνολογική και επαγγελματική εκπαίδευση(Χωρίς Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε), 8034:Τριτοβάθμια ανώτατη εκπαίδευση (Α.Ε.Ι.) (Χωρίς Τ.Ε.Α.Ι.Γ.Ε). Και ναι μεν το ... έχει αρμοδιότητες εκπαίδευσης και επιμόρφωσης δημοσίων υπαλλήλων και λοιπών στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης, ωστόσο δεν εντάσσεται στο εκπαιδευτικό σύστημα, του οποίου οι βαθμίδες διαρθρώνονται με τις διατάξεις των Ν. 1566/1985 (εκπαίδευση πρωτοβάθμια, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής αγωγής, και δευτεροβάθμια) και ανώτατη εκπαίδευση (Ν. 4485/2017) ούτε ασκεί κάποια από τις ανωτέρω ενδεικτικά αναφερόμενες δραστηριότητες της Εγκυκλίου του ΕΦΚΑ, ώστε να θεωρηθεί δομή δημόσιας εκπαίδευσης. Συνεπώς, οι απασχολούμενοι στους χώρους του εργαζόμενοι καθαριότητας δεν υπάγονται στο ασφαλιστικό καθεστώς του άρθρου εικοστού έβδομου του Ν. 4618/2019, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας.

27. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, οι εργαζόμενοι καθαριότητας στην υπό ανάθεση σύμβαση μπορεί να υπάγονται πράγματι σε καθεστώς

Αριθμός απόφασης: 692/2022

βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών, επί νομικής βάσης διαφορετικής από την επικαλούμενη από την προσφεύγουσα. Ειδικότερα, με την υπ' Φ10221/οικ.26816/929/2011 απόφαση Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων περί βαρέων και ανθυγιεινών εργασιών (ΦΕΚ Β' 2778/2011) ορίστηκε ότι «*Βαριές και Ανθυγιεινές εργασίες με τις έναντι αυτών ειδικότητες, είναι οι παρακάτω ειδικά απαριθμούμενες: [...] καθαρίστριες πλήρους απασχόλησης. Καθαριστές – Καθαρίστριες με πλήρη απασχόληση, πλην εκείνων που απασχολούνται σε: α) γραφεία δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και τις επιχειρήσεις αυτών, ΝΠΙΔ που ανήκουν στο Κράτος, καθώς και στις δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς και Α.Ε που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' και Β' του ν.3429/2005 όπως ισχύουν και έχουν εργοδότες τους ως άνω αναφερόμενους φορείς, β) γραφεία διοίκησης επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα*». Όπως διευκρινίστηκε περαιτέρω με την Εγκύκλιο 27/20-3-2012 του ΙΚΑ/ΕΤΑΜ (ΑΔΑ Β4454691ΩΓ-ΠΙΗ), «*με την παραπάνω διάταξη καλύπτονται πλέον μόνο οι καθαριστές/καθαρίστριες που απασχολούνται με πλήρη απασχόληση αφού η β' περίπτωση της αντίστοιχης διάταξης του ΚΒΑΕ (2η περίπτωση ειδικοτήτων του υπεδ. γ' του εδαφίου Β')* «*άνευ χρονικού περιορισμού ημερήσιας απασχόλησης*» έχει καταργηθεί. Σχετικά με την έννοια του όρου «*πλήρης απασχόληση*» έχει γίνει δεκτό με την εγκ. 182/85 ότι η απασχόληση θα πρέπει να διαρκεί από 5 ώρες την ημέρα και πάνω ή 30 ώρες την εβδομάδα. Διευκρινίζεται δε ότι, όταν πρόκειται για πέντε (5) ημέρες απασχόληση την εβδομάδα, αυτή θα πρέπει να παρέχεται επί έξι ώρες την ημέρα, ώστε να συμπληρώνονται τουλάχιστον 30 ώρες την εβδομάδα». Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους για την εκτέλεση της σύμβασης εξαρτάται από την απασχόληση των εργαζομένων με πλήρες ή μειωμένο ωράριο. Όπως δε προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού (βλ. αρχείο με τίτλο «5Α_ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΜΗΜΑ 1_signed»), στην προκείμενη περίπτωση η ατομική επιχείρηση «...», κατά ρητή δήλωσή της που δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα, έχει υπολογίσει ασφαλιστικές εισφορές για τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης με συντελεστή 26,96%, ήτοι προσαυξημένο με την επιβάρυνση βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών (βλ. σημείωση στο ανωτέρω αρχείο, σύμφωνα με την οποία «για τους εργαζόμενους που απασχολούνται περισσότερες από 30

Αριθμός απόφασης: 692/2022

ώρες εβδομαδιαίως έχουν υπολογιστεί εργοδοτικές εισφορές 26,96%»). Ενόψει των προπαρατεθεισών νομοθετικών διατάξεων και των γενομένων δεκτών στην προηγούμενη σκέψη, ο εν λόγω υπολογισμός παρίσταται νόμιμος και ορθός, ενώ δεν απαιτείται υπολογισμός της επιβάρυνσης βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών για όλους τους εργαζομένους, ανεξαρτήτως ωρών απασχόλησής τους, βάσει των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου εικοστού έβδομου Ν. 4618/2019, όπως αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Ως εκ τούτου, ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

28. Επειδή, γίνεται δεκτή η εισήγηση στο σύνολό της.

29. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, η παρέμβαση να απορριφθεί, και να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου στην προσφεύγουσα.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 18 Απριλίου 2022 και εκδόθηκε στις 9 Μαΐου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΘΗΝΑ ΜΠΟΥΖΙΟΥΡΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ